

Instanța de fond: M. Ciugureanu

DECIZIE

24 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecători:

Sveatoslav Moldovan, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău Direcția Administrare Fiscală Centru,

în cauza la cererea Societății cu răspundere limitată „Nina & ASN” privind intentarea procesului de insolvabilitate față de sine,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, prin care a fost respinsă ca tardivă cererea de repunere în termen a cererii de validare a creanțelor,

c o n s t a ț ă:

La data de 09 august 2013, SRL „Nina & ASN” a depus în instanța de insolvabilitate cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de sine pe motiv de incapacitate de plată a datoriilor față de creditorii săi.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 august 2013, a fost admisă spre examinare cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate în privința SRL „Nina & ASN” și în scopul prevenirii modificării stării bunurilor debitorului în perioada de până la intentarea procesului de insolvabilitate s-a dispus aplicarea măsurilor de asigurare, în calitate de administrator provizoriu al insolvabilității a fost numit Veaceslav Timotin.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016 a fost constatată insolvabilitatea debitorului SRL „Nina & ASN” și a fost intentat procesul de insolvabilitate față de SRL „Nina & ASN”, în calitate de administrator fiind desemnat Veaceslav Timotin. S-a obligat administratorul să notifice creditorii, că termenul limită de înregistrare a cererilor de admitere a creanțelor la Curtea de Apel Chișinău, în vederea întocmirii tabelului definitiv, constituie 45 zile calendaristice din data pronunțării hotărârii.

În cadrul derulării procesului de insolvabilitate, la data de 03 mai 2016, Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău Direcția Administrare Fiscală Centru a depus cerere de validare a creanțelor, solicitând repunere în termen a cererii de validare a creanțelor, recunoașterea în calitate de creditor chirografar față de SRL

„Nina & ASN” cu sumă de 218047,89 lei, rezultată din actul de control și decizia nr.423/2/9 din 22 aprilie 2016.

În susținerea cererii de repunere în termen a cererii de validare a creanței a invocat că, obligațiile fiscale au fost stabilite ulterior intentării procesului de insolabilitate, deoarece doar în urma controlului fiscal s-a constatat că, datoriile respective au fost acumulate până la intentarea procesului de insolabilitate.

Susține că, la 22 aprilie 2016 a fost emisă decizia organului fiscal care a devenit definitivă și executorie, prin necontestare acesteia de către administratorul insolabilității, iar la 03 mai 2016 a fost depusă cererea de validare a creanței.

Consideră că, în urma circumstanțelor expuse, dispune de motive justificative de a solicita repunerea în termen de înaintare a creanței.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017 a fost respinsă cererea de repunere în termen pentru admiterea creanțelor înaintate de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău Direcția Administrare Fiscală Centru, ca fiind tardivă.

La data de 29 martie 2017, în termenul prevăzut de lege, Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău Direcția Administrare Fiscală Centru a declarat recurs împotriva încheierii instanței de insolabilitate, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, cu emiterea unei noi încheieri prin care să fie admisă cererea de repunere în termen pentru admiterea creanțelor.

În motivarea recursului a invocat că, încheierea contestată este neântemeiată și urmează a fi casată, deoarece instanța de insolabilitate nu a soluționat circumstanțele importante ale pricinii, a încălcat și aplicat eronat normele de drept material și procedural.

Susține că, instanța de insolabilitate nu a constatat că omiterea termenului de înaintare a creanțelor este legat de obiectul creanței, or, suma creanței a fost stabilită urmare a efectuării controlului fiscal la debitor în legătură cu intentarea procesului de insolabilitate față de acesta, finalizat prin emiterea actului administrativ nr.423/2/9 din 22 aprilie 2016.

Mai susține că, desfășurarea controlului a depins de mai mulți factori care nu-i pot fi imputați organului fiscal, iar circumstanțele legate de efectuarea controlului nu au incidență asupra temeiului legal de repunere în termen a cererii Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău Direcția Administrare Fiscală Centru.

Invocă că, cererea de validare a creanței depusă cu încălcarea termenului este legată de circumstanțele ce vizează obiectul creanței, deoarece datoriile debitorului apărute până la intentarea procesului de insolabilitate au fost stabilite ulterior prin actul administrativ nr.423/2/9 din 22 aprilie 2016, care nu a fost contestat conform prevederilor legale.

La data de 26 aprilie 2017, în adresa intimatului administratorului insolabilității SRL „Nina & ASN”, Veaceslav Timotin a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău Direcția Administrare Fiscală Centru cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 10 mai 2017, administratorul insolabilității SRL „Nina & ASN”, Veaceslav Timotin a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău Direcția Administrare Fiscală Centru cu

menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, pe care o consideră legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art.8 alin.(3) din Legea insolvenței, nr.149 din 29.06.2012, recursul se examinează în termen de 60 de zile de la înregistrarea dosarului în instanța de recurs, în modul prevăzut de Codul de procedură civilă, într-un complet de 3 judecători, fără participarea părților, în baza dosarului și a materialelor anexate la recurs.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele prezentate din cauza de insolvență față de SRL „Nina & ASN” în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a încheierii instanței de insolvență și emiterea unei noi hotărâri sub formă de încheiere privind repunerea în termen a cererii de validare a creanțelor, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC instanța de recurs, după ce judecă recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

Din materialele cauzei rezultă că, Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău Direcția Administrare Fiscală Centru își exprimă dezacordul cu soluția instanței de insolvență prin care a fost respinsă cererea Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău Direcția Administrare Fiscală Centru privind repunerea în termen a cererii de validare a creanțelor, ca tardivă.

Materialele cauzei atestă că, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016 a fost constatată insolvența debitorului SRL „Nina & ASN” și a fost intentat procesul de insolvență față de SRL „Nina & ASN”.

De asemenea, prin hotărârea judecătorească, administratorul insolvenței Veaceslav Timotin a fost împuternicit de a notifica creditorii în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanțelor, fiind stabilit termen limită 45 zile calendaristice din data pronunțării hotărârii, care expira la data de 08 aprilie 2016.

La data de 03 mai 2016 la Curtea de Apel Chișinău a fost înregistrată cererea Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău Direcția Administrare Fiscală Centru de validare a creanței, solicitând repunerea în termen de înaintare a creanței, validarea creanței în sumă de 218047,89 lei, rezultate din actul de control și decizia nr.423/2/9 din 22 aprilie 2016.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017 a fost respinsă cererea Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău Direcția Administrare Fiscală Centru, ca tardivă.

Conform art. 140 alin. (1) al Legii insolvenței, creditorul dacă are o creanță față de debitor născută anterior datei deschiderii procedurii, înaintează în scris

creanța, indiferent de tipul ei, printr-o cerere de admitere a creanțelor adresată instanței de judecată, care examinează cauza de insolvență a debitorului.

Art. 141 alin. (1) al Legii insolvenței, prevede că, cererea de admitere a creanțelor are același regim juridic ca și cererea de chemare în judecată, cu excepțiile stabilite la art. 19.

Potrivit art.145 alin.(2) al Legii sus menționate prevede că la cererea întemeiată a creditorului, în cazuri excepționale, dacă instanța de judecată care examinează procesul de insolvență constată că termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului sau de obiectul creanței ori dacă nu s-a respectat procedura de notificare a intentării procesului, instanța de insolvență repune, prin încheiere, în termen cererea de admitere a creanțelor.

Conform art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documente respective etc).

Ținând cont de prevederile normelor indicate raportate la circumstanțele pricinii, Colegiul reține că instanța de insolvență eronat a ajuns la concluzia că creditorul Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău Direcția Administrare Fiscală Centru neîntemeiat a omis termenul de depunere a creanței.

Analizând circumstanțele speței prin prisma normelor legale, instanța de recurs constată că omiterea termenului de înaintare a creanțelor de către Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău Direcția Administrare Fiscală Centru, este întemeiat.

Reieșind din dispozițiile art.6 alin.(4) din Legea insolvenței nr.149 din 29 iunie 2012, notificările și înștiințările se fac prin scrisori recomandate, iar în cazurile expres prevăzute de prezenta lege și prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

De asemenea, potrivit art.35 alin.(4) din Legea insolvenței, odată cu hotărârea de intentare a procedurii de insolvență, administratorul insolvenței expediază o notificare tuturor creditorilor cunoscuți pentru ca aceștia să înainteze creanțele față de debitorul insolvent.

Reieșind din normele citate, administratorul insolvenței a avut obligația de a expedia tuturor creditorilor notificări pentru a le acorda posibilitatea înaintării creanțelor față de debitor, în termenul stabilit de instanța de insolvență.

Instanța de recurs apreciază critic concluzia instanței de insolvență cu referire la faptul că creditorul Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău Direcția Administrare Fiscală Centru a fost notificat despre inițierea procedurii de insolvență față de debitor, or expedierea cu întârziere (38 zile) a hotărârii de intentare a procesului de insolvență a debitorului și oferirea organului fiscal un termen de 7 zile calendaristice pentru inițierea controlului fiscal și emiterea actului administrative este unul insuficient.

Conform art.66 alin.(1) lit.c) din Legea insolvenței nr.149 din 29 iunie 2012 administratorul și lichidatorul au atribuții de notificarea creditorilor, verificarea

creanțelor și după caz, formularea de obiecții referitor la ele, întocmirea tabelelor de creanțe.

Astfel, în urma nerespectării procedurii de notificare a intentării procesului de insolvență, Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău Direcția Administrare Fiscală Centru nu a avut posibilitatea de a depune cerere de validare a creanțelor până la data limită stabilită de instanța de insolvență.

În acest context, Colegiul mai reține că depunerea tardivă a cererii cu privire la validarea creanței de către Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău Direcția Administrare Fiscală Centru din 03 mai 2016 a fost condiționată de faptul că decizia Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău Direcția Administrare Fiscală Centru nr. 423/2/9 asupra cazului de încălcare a legislației a fost emisă la 22 aprilie 2016, în rezultatul efectuării controlului fiscal din 11 aprilie 2016.

Mai mult, din materialele pricinii denotă cu certitudine că, Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău Direcția Administrare Fiscală Centru s-a aflat în imposibilitate de a înainta în termen, până la 08 aprilie 2016 cererea de validare a creanței, deoarece la caz termenul de înaintare a creanței este legat atât de persoana creditorului, cât și de obiectul creanței – obligație fiscală stabilită prin decizia organului fiscal, emisă în baza actului de control fiscal.

În acest context, instanța de recurs conchide că această circumstanță constituie o excepție de la regula generală de depunere a cererii de înregistrare a creanței în termenul stabilit de instanța de insolvență și servește temei legal de repunere în termen a cererii de admitere a creanței.

Prin urmare, circumstanțele expuse de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău Direcția Administrare Fiscală Centru care au dus la înaintarea tardivă a cererii de validare a creanței, se încadrează în prevederile art. 145 alin. (2) al Legii insolvenței.

Având în vedere că la etapa examinării cererii de repunere în termen părțile nu se expun asupra temeiniciei sau netemeiniciei creanței, iar instanța de insolvență nu este în drept să se pronunțe odată cu repunerea în termen și asupra validării sau nevalidării creanței, conform prevederilor art.145 alin. (4) al Legii insolvenței nr.149 din 29 iunie 2012, care stipulează că odată cu repunerea în termen a cererii de admitere a creanței, instanța de insolvență numește o ședință specială de validare pe cheltuiala creditorului întârziat, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a restitui pricina spre o nouă reexaminare în Curtea de Apel Chișinău pentru a se expune asupra validării sau nevalidării creanței înaintate de recurent.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide asupra necesității casării integrale a încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, cu emiterea unei noi încheieri prin care se admite cererea de repunere în termen de validare a creanței și se remite pricina în aceeași instanță pentru examinarea cererii Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău Direcția Administrare Fiscală Centru, de validare a creanței în sumă de 218047,89 lei.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău Direcția Administrare Fiscală Centru.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, în cauza la cererea Societății cu răspundere limitată „Nina & ASN” privind intentarea procesului de insolabilitate față de sine și se emite o nouă hotărâre sub formă de încheiere, prin care:

Se repune în termen cererea Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău Direcția Administrare Fiscală Centru de validare a creanței în sumă de 218047,89 lei.

Se remite pricina în Curtea de Apel Chișinău ca instanță de insolabilitate, pentru examinarea cererii Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău Direcția Administrare Fiscală Centru de validare a creanței în sumă de 218047,89 lei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul,

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic